

WIKIMEDIA
NEDERLAND

JAARVERSLAG 2010

Wikimedia Nederland

Vereniging Wikimedia
Nederland
Postbus 167
3500 AD Utrecht
wm-nl@wikimedia.org -
www.wmnederland.nl
KvK: 17189036

*“Stel je een wereld voor
waarin elke persoon vrije
toegang heeft tot de som
van alle menselijke kennis.
Dat is waar wij aan werken.”*

Donaties

49.71.64.833 t.n.v. Wikimedia
Nederland te Utrecht
of via <http://donations.wmnederland.nl>

Auteursrechten

De teksten in deze uitgave
zijn beschikbaar onder de
licentie Creative Commons
Naamsvermelding-Gelijk delen
3.0.

De oorsprong en auteur van
de gebruikte afbeeldingen is
vermeld op pagina 2. Tenzij
anders aangegeven zijn deze
afbeeldingen beschikbaar onder
dezelfde licentie.

Grafisch ontwerp

Timo Tijhof (GrizzDesign.nl),
Arjen Hermans
(Aardbeiproducties)

Verzorging opmaak

Arjen Hermans
(Aardbeiproducties)

Auteursrechten foto's

Alle afbeeldingen zijn de licentie CC-BY-SA 3.0, tenzij anders tussen
haakjes vermeld.

Zie ook: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.nl>

Pagina 1, http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Haarlem_-_Antoniestraat_65.JPG, Rudolphous.

Pagina 3, http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Enkele-Mitrailleurkazemat-VIII-510364_2.jpg, NELUZ WR. <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Loodsenhuizen.jpg>, Mgompie. <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Oisterwijk-KVL-5885-rm519948.jpg>, Marlies Bouten. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Douanegebouw-Kornwerderzand-516528_2.jpg, NELUZ WR. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Huizen_Walstraat.jpg, Hanneke. <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:RedouteFortRhijnauwen.JPG>, GVR. <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:RadioKootwijk4.jpg>, AFiermas. <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Utrecht-detailkloostertuin3.jpg>, Marlies Bouten. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:WLM_-_Ciao_Anita!_-_The_window.jpg, Anita. <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rm517684-2534.jpg>, Marlies Bouten

Pagina 5, http://nl.wikimedia.org/wiki/Bestand:10_sharing_book_cover_background.jpg, (© & ™ Alle rechten voorbehouden, Wikimedia Foundation, Inc)

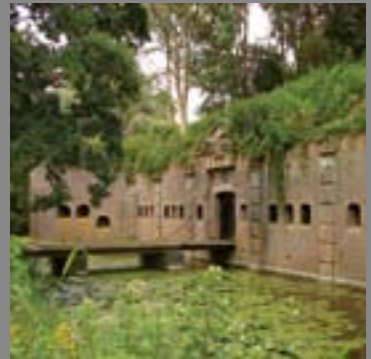
Pagina 7, [http://nl.wikimedia.org/wiki/Bestand:Flickr_-_Sebastiaan_ter_Burg_-_Wiki_loves_monuments_\(2\).jpg](http://nl.wikimedia.org/wiki/Bestand:Flickr_-_Sebastiaan_ter_Burg_-_Wiki_loves_monuments_(2).jpg), Sebastiaan ter Burg

Pagina 9, http://nl.wikimedia.org/wiki/Bestand:Flickr_-_Sebastiaan_ter_Burg_-_Ed_van_Thijn,_Frans_Weisglas_en_Jan_Pronk.jpg, Sebastiaan ter Burg. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Demonstratie_op_het_Binnenhof_in_Den_Haag_tegen_de_komst_van_de_centrumpartij_in_de_Tweede_Kamer._In_beeld_een_groot_spa_-_SFA007001062.jpg, Original at Spaarnestad Photo with id SFA007001062

Pagina 10, http://nl.wikimedia.org/w/index.php?title=Bestand:Tropenmuseum_Royal_Tropical_Institute_Objectnumber_1138-7_Riviergezicht_met_gebouwen_van_een_kato2.tif&page=1, Tropenmuseum of the Royal Tropical Institute (KIT)

Pagina 13, [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Amsterdam_-_Vijzelstraat_27-35_\(halsgevel\).JPG](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Amsterdam_-_Vijzelstraat_27-35_(halsgevel).JPG), Rudolphous. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cannenburg_Vaassen.JPG, Lycklama. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:FDK_7559.JPG, Fwdekieviet. <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:jagtlust-detailhek-9070.JPG>, Marlies Bouten. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:M.A.de_Ruyter.jpg, Hanneke. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:100813_Watertoren_Noorderbinnensingel_Groningen_NL.jpg, Wutsje. [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:090228_Nieuwe_Sluis_\(Kokersluis\)_Aduarderzijk_Groningen_NL.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:090228_Nieuwe_Sluis_(Kokersluis)_Aduarderzijk_Groningen_NL.jpg), Wutsje

Pagina 15, <http://nl.wikimedia.org/wiki/Bestand:Vangendthallenbinnen.jpg>, Apus apus

Selectie uit de inzendingen voor Wiki Loves Monuments 2010. Vlnr./Vbno.: NELUZ WR, Mgompie, Marlies Bouten, NELUZ WR, Hanneke, GVR, AFiermas, Marlies Bouten, Anita, Marlies Bouten.

Voorwoord

2010 is een veelzijdig jaar geweest voor Wikimedia Nederland en was ondanks tegenwind op sommige momenten, gevuld met succesvolle projecten. Er zijn een aantal belangrijke stappen gezet op diverse terreinen, die misschien niet altijd direct zichtbaar zijn geweest in 2010, maar zeker belangrijk zijn voor de toekomst. Wikimedia Nederland heeft in 2010 erkenning als Algemeen Nut Beogende Instelling bij de Belastingdienst aangevraagd en deze erkenning met terugwerkende kracht toegekend gekregen per

januari 2010. Met de ANBI-status is onder andere duidelijk voor donateurs dat de gelden die zij doneren besteed worden aan een goed doel en kunnen giften aan Wikimedia Nederland onder bepaalde voorwaarden afgetrokken worden van de belasting.

De fondsenwervingscampagne die in november van start ging, bleek een groot succes: de resultaten van 2009 zijn ruimschoots overtroffen. Het geld dat is gedoneerd wordt wederom gebruikt voor activiteiten in Nederland en ook internationaal, die bijdragen aan de vrije verspreiding van kennis.

In dit verslag zullen we verder ingaan op voorbeelden van deze succesvolle projecten, waarbij we bijzonder trots zijn op de resultaten die bereikt zijn rond Wiki Loves Monuments — een goed voorbeeld van synergie tussen de Wikimedia-beweging, vrijwilligers en een cultureel erfgoedinstelling — en diverse samenwerkingen. Deze samenwerkingen krijgen steeds vaker vorm en in 2010 zijn veel zaden geplant die we hopelijk in 2011 tot bloei kunnen zien komen. Daarnaast kan er meer gelezen worden over de activiteiten rond de Wikimedia-gemeenschappen, die worden ondersteund vanuit Wikimedia Nederland.

Ook zijn er in 2010 belangrijke stappen gezet in de richting van professionalisering om vrijwilligers verder te ondersteunen en activiteiten meer succesvol te kunnen organiseren. Er was al enige professionele ondersteuning bij de organisatie van de fondsenwerving, maar in 2011 zal hier meer van te merken zijn.

2011 is een jubileumjaar in meerdere opzichten. Wikipedia bestaat tien jaar — en dit is inmiddels al gevierd met een verjaardagsdonatie van meer dan 50.000 vrije afbeeldingen door het Amsterdam Museum. Maar ook Wikimedia Nederland zal vijf jaar bestaan. Belangrijker dan terugkijken is echter vooruitkijken naar de toekomst. Er moeten cruciale stappen in het

kader van professionalisering gezet worden om de vereniging verder te helpen — het huren van een kantoor en werknemers, en het ontwikkelen van een strategie voor de komende jaren. Deze overgang moet gepaard gaan met het behouden van de essentie van onze beweging: de inzet van vrijwilligers op alle niveaus.

Wij willen iedereen — donateurs, erfgoedinstellingen, maar bovenal alle vrijwilligers — hartelijk danken voor de grote bijdragen die zij hebben geleverd om de doelstelling van Wikimedia waar te maken: een wereld waarin elke persoon vrije toegang heeft tot alle kennis.

Lodewijk Gelauff
Bestuurslid Wikimedia Nederland 2006-2011

Over Wikimedia Nederland

Wikimedia Nederland streeft naar een wereld waarin iedereen toegang heeft tot de som van alle menselijke kennis. We zetten ons ervoor in om allerlei informatie en materiaal te verzamelen en ontsluiten, waarbij we samenwerken met de Wikimedia Foundation en de vrijwilligers van de Wikimedia-projecten zoals Wikipedia en de mediacollectie Wikimedia Commons.

Wikimedia Nederland heeft met haar 110 leden geen zeggenschap over de inhoud van deze websites of de vrijwilligersgemeenschap die deze websites onderhoudt, maar streeft dezelfde doelstellingen na en werkt samen met de vrijwilligers. Dit doet de vereniging door activiteiten te organiseren en ondersteuning te bieden waar mogelijk, een spreekbuis te vormen naar het algemene publiek en ook internationaal samen te werken met soortgelijke verenigingen. Wereldwijd zijn er zo'n dertig verenigingen die zich binnen hun land op soortgelijke wijze inzetten voor de vrije informatie. Daarnaast is er de Wikimedia Foundation, gevestigd in de VS, die de technische kant van de Wikimedia-projecten beheert en een infrastructuur biedt voor de vrijwilligers.

Vrije licenties

Om informatie vrij beschikbaar te maken en te houden, is een vrije licentie onontbeerlijk. Wanneer iemand een werk maakt, rust daar automatisch auteursrecht op. Met een vrije licentie geeft de auteur bij voorbaat deze toestemming aan iedereen, zolang aan enkele voorwaarden wordt voldaan zoals naamsvermelding van de auteur.

Het bekendste vrije informatieproject is waarschijnlijk Wikipedia: deze online encyclopedie had niet geschreven kunnen worden zonder dat alle auteurs erin toestemmen dat anderen op hun teksten mogen voortbouwen. Wikimedia Nederland zet zich dan ook in om het publiek bewust te maken van deze licentiemogelijkheid en mensen te laten nadenken over wat zij met hun werk willen - beschermen of delen.

De kracht achter de Wikimedia-beweging: Duizenden mensen!

De drijvende kracht achter de Wikimedia-websites is de grote gemeenschap van vrijwilligers. Iedere dag bouwen duizenden mensen aan de enorme verzameling van vrije kennis. De kwaliteit en diversiteit van de inhoud van de websites hangt dan ook nauw samen met de vitaliteit en samenstelling van de gemeenschap van gebruikers (auteurs, fotografen, ontwikkelaars, enzovoort). Wikimedia Nederland investeert daarom in die gemeenschap en ondersteunt de vrijwilligers waar mogelijk.

Dit gebeurt op een directe wijze door bijeenkomsten te organiseren waarop de leden van deze bewerkersgemeenschap elkaar beter kunnen leren kennen, ervaringen en kennis kunnen uitwisselen. Hierdoor wordt het samenwerken in een online gemeenschap makkelijker en effectiever. Bijeenkomsten kunnen een puur sociaal karakter hebben, zoals de stamtafel-bijeenkomsten en de zomerbarbecue, of een meer inhoudelijk karakter zoals de Wikimedia Miniconferentie.

Wanneer er vrijwilligers zijn die graag een activiteit willen uitvoeren, maar waarbij een kleine investering nodig is, probeert Wikimedia Nederland

hierbij te helpen door kleine subsidies met een lage drempel beschikbaar te stellen. Zo zijn in 2010 een schrijfwedstrijd op Wikipedia en het beschikbaar krijgen van de afbeeldingen van Geograph UK op Wikimedia Commons mogelijk gemaakt.

Wikimedia Nederland draagt ook bij door aan het brede publiek uit te leggen waar Wikipedia om draait, hoe het werkt en hoe zij kunnen bijdragen aan de online encyclopedie. Dit kan door evenementen zoals Wiki Loves Monuments te organiseren, interviews te geven of door workshops te organiseren voor specifieke doelgroepen.

De vrijwilligers zijn niet alleen belangrijk voor de websites, maar zijn ook onontbeerlijk voor de uitvoering van de verenigingsactiviteiten — het is dan ook belangrijk voor de vereniging om haar vrijwilligers te koesteren.

Cultureel Erfgoed en Wikimedia

Instellingen in de culturele sector en de Wikimedia-beweging zijn natuurlijke bondgenoten — beide zetten ze zich in voor verspreiding en behoud van kennis en erfgoed. Steeds vaker wordt er een samenwerkingsconcept gevonden waarbij zowel Wikimedia, de instelling, als het algemeen publiek gebaat is. Zo'n samenwerking kan allerlei vormen aannemen, maar de kern ervan is altijd dat er meer materiaal beschikbaar komt onder een vrije licentie, waardoor vrijwilligers ermee aan de slag kunnen en het bijvoorbeeld opnemen in Wikipedia en zo de Wikimediaprojecten verrijken.

De culturele instelling bereikt door de samenwerking een groter en diverser publiek, stelt het eigen materiaal in een context beschikbaar en verbetert de vindbaarheid van het materiaal. Daardoor wordt de interesse in het cultureel erfgoed vergroot bij de bezoekers, gaat de kennis niet verloren en kunnen vrijwilligers verder bouwen met de bestaande bouwstenen uit verschillende bronnen.

Het publiek gaat er het meest op vooruit bij dergelijke samenwerkingen: Materiaal is beter te vinden en is bijeengebracht in een heldere context.

Nationaal Archief / Spaarnestad

Een artikel in Wikipedia is zoveel duidelijker als er een foto over het onderwerp bij staat. Het Nationaal Archief/ANEFO en Spaarnestad Photo doneerden in 2010 een collectie van zo'n 1000 persfoto's van politici en politieke gebeurtenissen uit de 20e eeuw, waarvan nog geen foto's beschikbaar waren onder vrije licentie.

In september werden de afbeeldingen tijdens een bijeenkomst met huidige en voormalige politici door de rijksarchivaris onder een vrije licentie aangeboden aan Wikimedia Nederland, waarbij de voormalig politici ook hun favoriete foto's bespraken met de herinneringen die ze daarbij hadden. De afbeeldingen lopen uiteen van typische bordes- en ministerraadfoto's tot karakteristieke foto's van politici en andere prominenten of foto's die een politieke gebeurtenis duidelijk illustreren.

Tropenmuseum

Nadat we in 2009 al uitgebreid hadden samengewerkt met het Tropenmuseum in Amsterdam, is deze samenwerking in 2010 voortgezet. In 2009 nam het museum deel aan Wiki Loves Art en werkten we samen aan een project over de Marrons van Suriname; tot eind mei 2010 liep de daarbij behorende tentoonstelling "Kunst van het Overleven". Daarna kwam Indonesië aan bod; eerst werd een groot aantal foto's met Indonesische onderwerpen beschikbaar gemaakt en daarna werd dit verder verrijkt met foto's van andere objecten.

Dankzij onze samenwerking was het ook mogelijk om oude foto's digitaal te restaureren. Materiaal met een hoge resolutie is voor digitale restauratie door vrijwilligers beschikbaar gesteld en nu onder een vrije licentie beschikbaar.

Naast de aandacht die er over en weer voor elkaar is, zijn de cijfers over het gebruik van het beschikbaar gemaakte materiaal een belangrijke stimulans voor verdere samenwerking. Statistieken zijn belangrijk voor het Tropenmuseum: niet alleen over het aantal mensen dat het materiaal ziet. Ook het gebruik in de vele Wikipedia's wordt enorm gewaardeerd.

Wiki Loves Bieb

Het project 'Wiki Loves Bieb' heeft tot doel om een structurele en duurzame samenwerking op te zetten tussen Wikimedia Nederland en de openbare bibliotheken. Hoe is de kwaliteit van het gebruik van Wikipedia te verbeteren en hoe kan het bezit van bibliotheken met deze elektronische encyclopedie beter zichtbaar worden? De activiteiten spitsen zich toe op mediawijsheid, cultureel erfgoed en de digitale informatiestructuur.

Resultaten zijn ondermeer workshops die gegeven zijn aan bibliotheekmedewerkers, een donatie van een museum en projectdocumentatie. Alles over het project is te vinden op www.wikilovesbieb.nl.

Monumenten en Wikimedia

Nederland staat vol met prachtige gebouwen die een culturele of historische waarde vertegenwoordigen. Veel van deze gebouwen zijn rijksmonument. Nederland kent op dit moment meer dan 50.000 rijksmonumenten; bijna iedere plaats in Nederland heeft wel een of meerdere rijksmonumenten.

Na een eerder succesvol project rond molens en vuurtorens zijn de vrijwilligers van Wikipedia aan de slag gegaan om ook deze grote groep monumenten in Nederland in kaart en beeld te brengen. Er zijn lijsten aangelegd van alle rijksmonumenten, waarbij de beschikbare informatie werd samengevat, ingedeeld naar locatie.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Om dit initiatief te ondersteunen, is contact gezocht met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), die erin heeft toegestemd om een databank met gegevens over deze rijksmonumenten vrij te geven. Hierdoor werd het mogelijk om de bestaande lijsten te verifiëren met officiële gegevens en deze bij te werken. De RCE kan de aanpassingen in deze lijsten, die voor dat doel apart verzameld worden, onderzoeken en overwegen of haar eigen gegevens aanpassing behoeven. Zo kunnen gegevens in de databank verbeterd worden met behulp van de verbeteringen die op Wikipedia zijn aangebracht.

Wiki Loves Monuments

Dankzij de gegevens van de RCE is een fotowedstrijd rond de rijksmonumenten georganiseerd: Wiki Loves Monuments. Met Wiki Loves Monuments wilden we veel mogelijk kwalitatief hoogwaardige foto's van rijksmonumenten verzamelen, zodat iedereen die gebruik maakt van bijvoorbeeld Wikipedia een goed overzicht krijgt van het prachtige culturele erfgoed van Nederland.

Bezoekers van Wikipedia werden opgeroepen om in de maand september, de maand van Open Monumentendag, hun foto's van rijksmonumenten te delen onder een vrije licentie. Voor de mooiste en meeste foto's zijn door sponsors prijzen beschikbaar gesteld. Wiki Loves Monuments heeft meer dan 12.500 foto's opgeleverd van meer dan 8.000 rijksmonumenten, gemaakt door 250 fotografen. De prijswinnaars zijn bekend gemaakt tijdens de Wikimedia Miniconferentie in Utrecht op 20 november.

Naar aanleiding van de uitgebreide evaluatie en interesse van andere landenorganisaties wordt er in 2011 een vervolg aan deze wedstrijd gegeven op Europees niveau.

Selectie uit de inzendingen voor Wiki Loves Monuments 2010. Vlnr./Vbno.: Rudolphous, Lycklama, Fwdekieviet, Marlies Bouten, Hanneke, Wutsje, Wutsje.

Wikimedia presenteert zich

Om nieuwe partners te vinden, netwerken op te bouwen en te onderhouden is het van belang om je als beweging te presenteren en aanwezig te zijn bij conferenties, bijeenkomsten en lezingen. In 2010 zijn door de vrijwilligers van Wikimedia Nederland diverse evenementen bezocht, waarbij vooral een focus werd gelegd op evenementen in de hoek van vrije licenties en inhoud en van het cultureel erfgoed.

Daarnaast wordt er in de media regelmatig aandacht besteed aan Wikipedia en aan Wikimedia Nederland. De media maken uitgebreid gebruik van Wikipedia als bron, maar iedere maand wordt er wel in enkele media-uitingen aandacht besteed aan het fenomeen of een activiteit van Wikimedia Nederland. In 2010 hebben we vier persberichten uitgestuurd over onze activiteiten, waarbij de culturele samenwerkingen de meeste aandacht trokken.

Taalondersteuning

Er zijn Wikimedia websites beschikbaar in meer dan 250 talen en daarnaast wordt de software in nog meer talen ondersteund. In oktober 2010 heeft Wikimedia Nederland een bijdrage geleverd aan een Translation Rally van Stichting Open Progress en translatewiki.net (<http://translatewiki.net>). Doel hiervan is om de beschikbaarheid van ondermeer MediaWiki in meer talen te ondersteunen. MediaWiki is de software waar Wikipedia op draait. Het concept is dat er een wedstrijd wordt georganiseerd waarbij actieve vertalers van gebruikersboodschappen worden gestimuleerd om in een korte periode zoveel mogelijk te vertalen. Hierdoor zijn zo'n 30.000 bijdragen geleverd gedurende een week door meer dan 80 actieve vrijwilligers.

Een van de Gendhallen in Amsterdam, rond 1900.
Derde prijs Wiki Loves Monuments 2010.

“

Stel je een wereld voor
waarin elke persoon vrije
toegang heeft tot alle kennis.
Dat is waar wij aan werken.

”